

De nyeste resultater fra landsforsøg med hestebønner

Jon Birger Pedersen
PlantInnovation
16. januar 2018

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

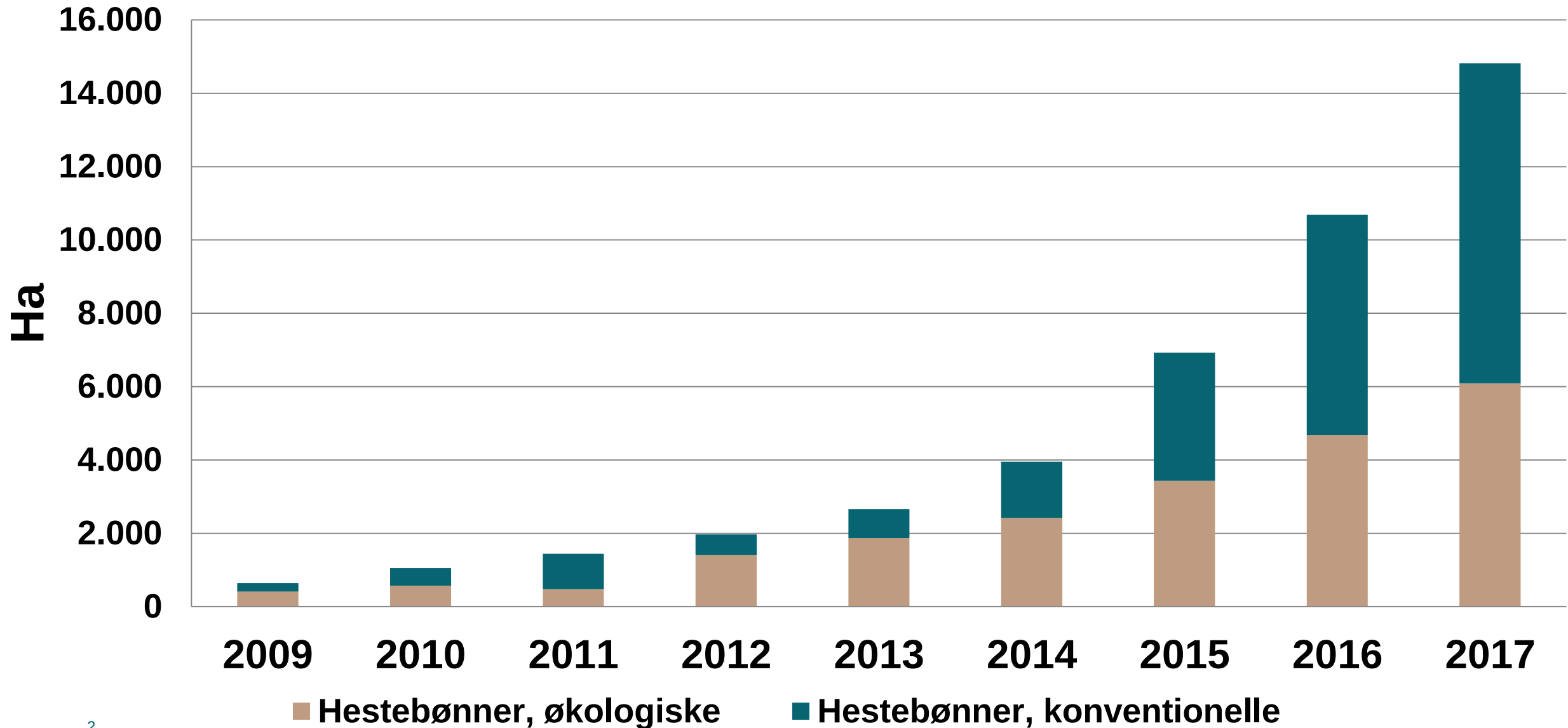
LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Danmarks areal med hestebønner 2009-2017

Øget interesse for dyrkning – øget efterspørgsel efter viden

- Sortsforsøg:
 - Fra 7 sorter i 2015 til 13 sorter i 2017
 - 2 danske forædlere satser sammen med universiteterne på at forædle hestebønner
- Andre forsøg:
 - Dyrkning
 - Udsædsmængder og sådybde
 - Nedvisning og høst
 - Vinterhestebønner

Landsforsøg med hestebønnesorter, 2015-2017, hkg pr. ha

	2015	2016	2017
Fanfare	58,5	62,3	83,3
Lynx	57,2	64,0	84,7
Boxer	60,2	59,1	80,7
Fuego	58,8	65,0	80,4
Vertigo	56,4	63,2	80,4
Taifun	54,7	53,6	75,6
Tiffany		64,6	80,7

Landsforsøg med hestebønnesorter, 2017, udvalg af sorter

	Udb. forholds- tal	% råpro- tein	TKV	Dato for moden- hed	Kar f. lejesæd
Fanfare	100	29,7	655	11/9	0
Lynx	102	28,8	652	16/9	0
Boxer	97	28,6	664	16/9	0
Tiffany	97	30,3	634	11/9	0
Vertigo	97	29,0	715	11/9	2,5
Fuego	97	29,2	688	16/9	0
Taifun	91	28,1	620	16/9	1,3

Udsæd til foråret 2017?, Ha fremavl 2017 i DK:

	Præ-basis	Basis	C1	C2
Lynx	0	0	38	148
Fanfare	0	0	0	48
Boxer	94	0	32	122
Tiffany	0	18	16	14
Vertigo	0	0	23	119
Fuego	0	0	134	992
Taifun	0	0	9	105

Udsædsmængder og sådybde 2015 – 2017, 8 forsøg

Hestebønne	Planter pr. m ²	Afgrødehøjde v. høst, cm	Tusind- korns- vægt, g	Pct. råprotein i tørstof	Udbytte, hkg pr. ha	Udbytte, hkg pr. ha, netto ¹⁾
20 spiredygtige frø pr. m ²	26	92	581	28,0	48,5	45,6
40 spiredygtige frø pr. m ²	45	93	581	28,2	61,4	55,5
60 spiredygtige frø pr. m ²	63	94	592	28,2	64,3	55,5
<i>LSD</i>					3,0	

¹⁾ Udbytte, korrigeret for forskelle i udsædsmængder. Pris på udsæd = 2,5 gange afgrødeprisen.

Udsædsmængder og sådybde 2015 – 2017, 8 forsøg

Hestebønne	Planter pr. m ²	Afgrøde højde v. høst, cm	Tusind-korns-vægt, g	Pct. råprotein i tørstof	Udbytte, hkg pr. ha
3 cm sådybde	42	91	594	28,2	55,5
6 cm sådybde	46	94	583	28,2	60,3
9 cm sådybde	45	94	578	28,0	58,5
LSD					ns

3 cm sådybde forår 2016

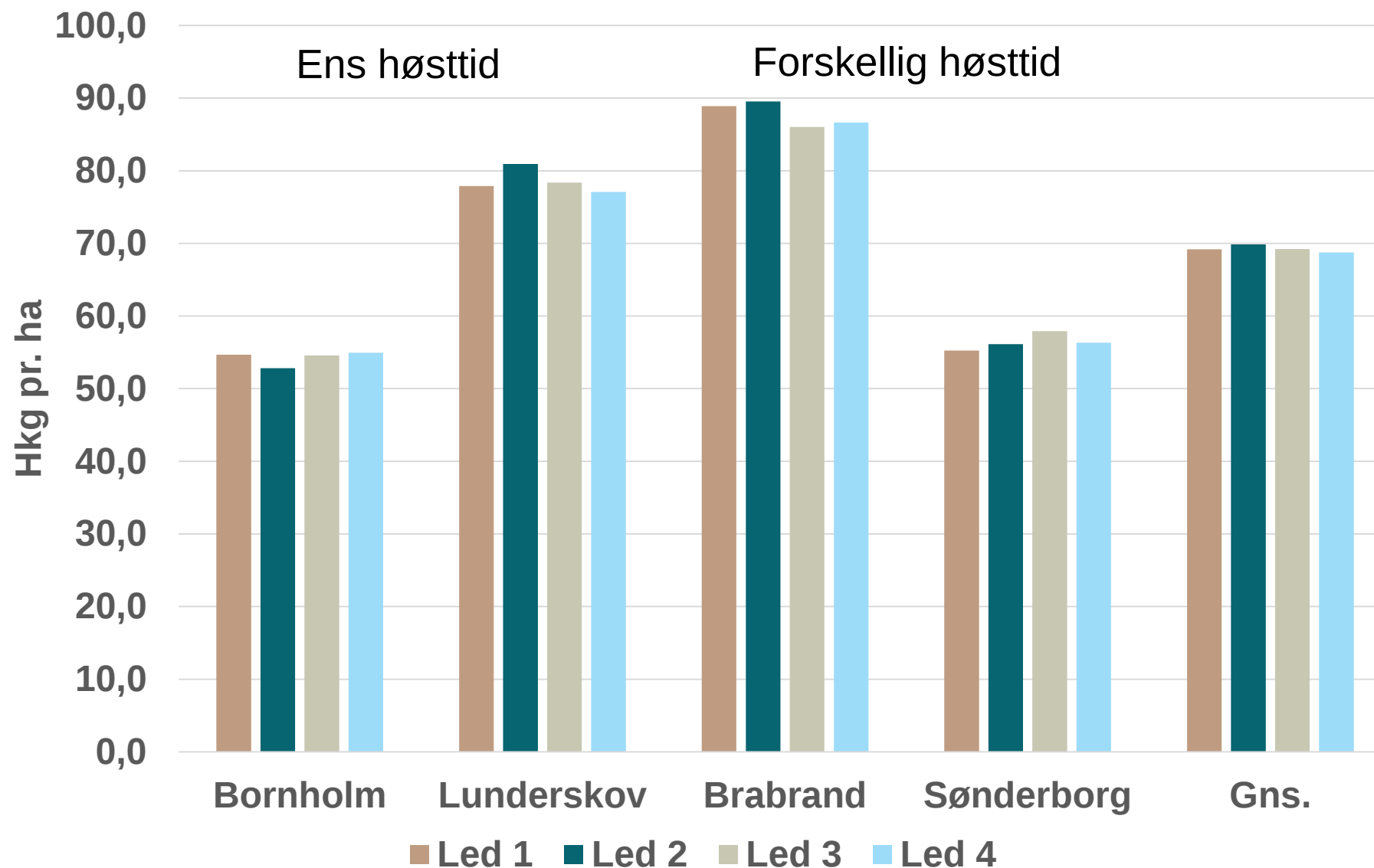
Høsttidspunktet – en udfordring i hestebønner

- Hvad påvirker høsttidspunktet:
 - Sort
 - Sådato
 - Vejret i vækstsæsonen og ved høst
 - Nedvisning
- Tidlig høst:
 - Længere høstdage
 - Større chance for tørt frø
 - Bedre tid til såning af vintersæd

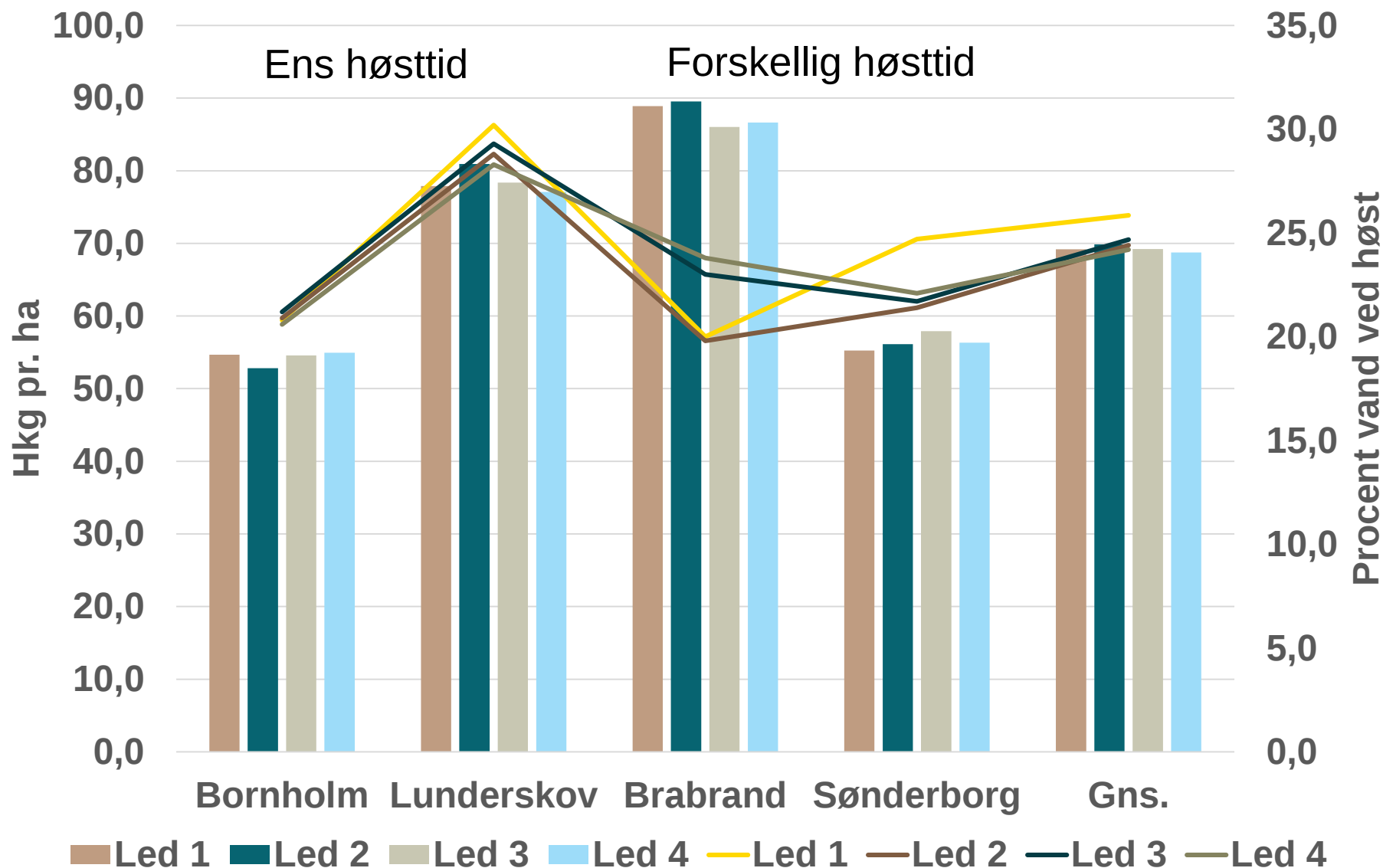
Forsøg med nedvisningstider

1. Ingen nedvisning, høstes samtidig med led 2
2. Nedvisning omkring 20. august, uanset udvikling
3. Ingen nedvisning, høstes samtidig med led 4
4. Nedvisning når ca. 75% af bælgene har skiftet farve til helt sort

Nedvisning af hestebønner, en mulighed

Nedvisning af hestebønner, en mulighed

1. års forsøg antyder

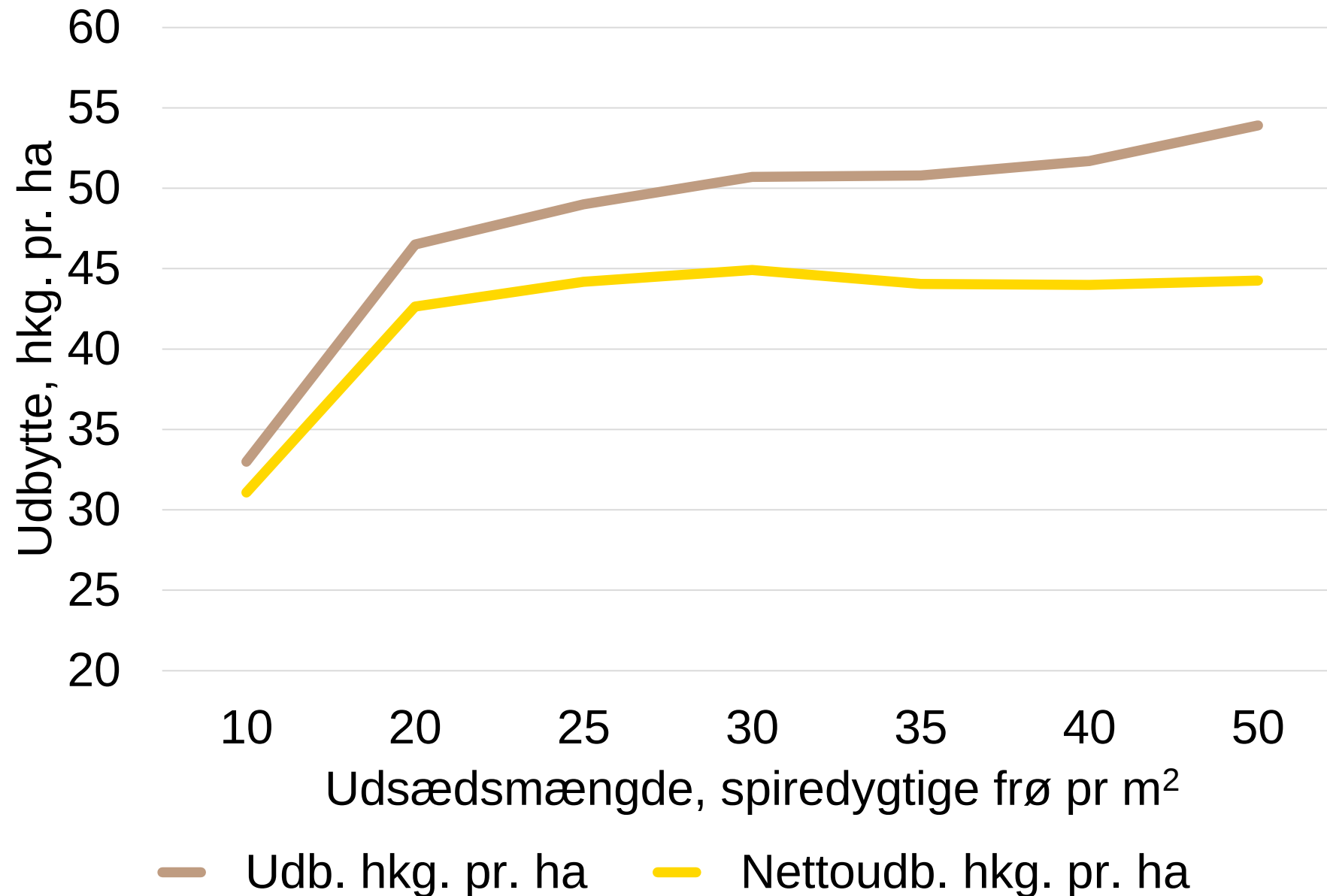
- Relativt tidlig nedvisning koster ikke ret meget udbytte
- Men det viser også:
 - Hestebønner ser ikke ud til at være særligt spildsomme
- Vi arbejder videre med spørgsmålet

Vinterhestebønner

- Dyrkes en del i eksempelvis UK
- Kan de dyrkes i DK?
 - Prøvet før men problemer med udvintring
 - Sanerer ikke sædskiftet på samme måde som vårhestebønner
- I forsøg til høst 2017, såning efter 1. oktober
 - 5 forsøg anlagt
 - 5 forsøg høstet

Udbytte og udsædsmængder i vinterhestebønner, 2017, 5 forsøg

Vi ses i hestebønnerne i 2018

